re:mura

Idejna zasnova prilagojene ponovne uporabe območja tekstilne tovarne Mura

avtor: Teja Kranjec; mentor: prof. dr. Sonja Ifko ; konzultant za konstrukcijo: doc. dr. Simon Petrovčič ; konzultant za požarno varnost: doc. dr. Domen Kušar

Kolaž: nekdanja industrijska tkanina se je prepletla v novo gospodarsko strukturo

Problematika

Nekdanji proizvodni kompleksi, ki so desetletja oblikovali gospodarski razvoj posameznih regij, danes pogosto ostajajo neizkoriščeni, čeprav se nahajajo na strateško pomembnih lokacijah znotraj urbanega prostora. Njihova vrednost ni zgolj v obstoječi infrastrukturi in velikih površinah, temveč predvsem v potencialu za vzpostavljanje novih razvojnih modelov, ki povezujejo gospodarsko revitalizacijo, trajnostno rabo prostora in ohranjanje identitete kraja.

Območje nekdanje Mure v Murski Soboti predstavlja enega primerov takšnega prostora. Njegova lega na stiku med mestnim središčem in širšim urbanim zaledjem mu daje pomembno prostorsko vlogo, saj predstavlja eno redkih večjih razvojnih rezerv v neposredni bližini osrednjih mestnih funkcij. Kljub svoji velikosti in prepoznavnosti ostaja območje danes prostorsko podizkoriščeno, kar odpira vprašanja o njegovi prihodnji vlogi v razvoju mesta in regije.

Industrijsko območje Plese je pomembno zaznamovalo zgodovino Murske Sobote in razvoj lokalne skupnosti. Nekdaj gospodarsko središče regije danes odraža posledice propada tekstilne industrije, saj velike površine v bližini mestnega središča ostajajo neizkoriščene, ograjene in ločene od mestnega življenja.

Območje s svojo velikostjo, lokacijo in zgodovinskim pomenom predstavlja izjemen potencial za nove trajnostne programe. Projekt zato predlaga novo interpretacijo industrijske identitete: nekdanje »niti tekstila« se simbolično preoblikujejo v korenine hidroponskih rastlin. Industrijske hale tako postanejo prostori sodobne urbane pridelave hrane, raziskovanja in izobraževanja, ki povezujejo tehnologijo, lokalne kmete in skupnost.

Cilj

Namen projekta je prepoznati potencial opuščenih industrijskih stavb, ki nosijo močan zgodovinski, čustveni in identitetni pomen. Čeprav pogosto predstavljajo spomin na pretekli industrijski razvoj in njegove družbene posledice, prav njihova prostorska kakovost, obseg in dediščinska vrednost omogočajo razvoj novih programov in sodobnih oblik uporabe.

Projekt raziskuje, kako lahko premišljena urbanistična in arhitekturna prenova industrijska območja ponovno aktivira kot prostore povezovanja, skupnosti in trajnostnega razvoja. Namesto rušenja se osredotoča na oživljanje obstoječih struktur ter njihovo prilagoditev sodobnim potrebam. S ponovno uporabo obstoječih stavb projekt opozarja tudi na pomen trajnostnega pristopa v arhitekturi. Na ta način industrijska dediščina ne ostane le spomin preteklosti, temveč postane aktivni del razvoja trajnostne in povezane prihodnosti.

Koncept

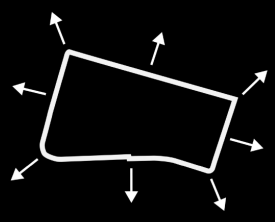

Odpiranje nekdanjega industrijskega kompleksa mestu.

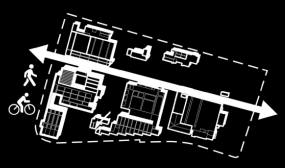

Odstranitev ograje in vzpostavitev novih peš poti ter kolesarskih povezav.

Nova mreža zelenih in športnih površin.

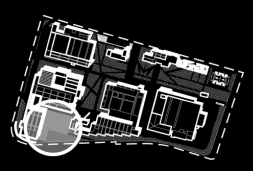

Javni trg kot povezovalni prostor območja.

Koncept nove ureditve temelji na odpiranju nekdanjega industrijskega kompleksa mestu ter oblikovanju bolj dostopnega, zelenega in javnega prostora. S prenovo se odstranijo dotrajani in prostorsko manj kakovostni objekti ter ograja, ki je območje desetletja ločevala od mesta, ohrani pa se le tam, kjer je to potrebno zaradi varnosti.

Nova prostorska organizacija vzpostavlja mrežo peš in kolesarskih povezav, ki območje ponovno povežejo z mestnim tkivom. Obsežna zazelenitev, drevoredi, parki, športna igrišča in skate park izboljšujejo kakovost prostora ter spodbujajo druženje in rekreacijo.

Osrednji element ureditve je javni trg, povezan s tržnico ter raziskovalno-proizvodnimi dejavnostmi. Deluje kot glavno zbirališče, prostor dogodkov, sejmov in vsakodnevnega druženja. Prenova tako nekdanji industrijski kompleks preoblikuje v odprto mestno četrt, ki povezuje proizvodnjo, raziskovanje, rekreacijo in javno življenje.

Projekt

Prilagojena ponovna uporaba nekdanjega kompleksa tovarne Mure je zasnovana kot sodobno središče trajnostne proizvodnje, distribucije in izobraževanja, ki deluje skozi tri ključne dele: proizvodnjo, prodajo in raziskavo. Proizvodnja predstavlja del kompleksa, kjer poteka sama pridelava hrane od hidroponskih sistemov do urbanih rastlinjakov. Tako kot predilnica iz surovih vlaken ustvari nit, ta del območja iz osnovnih naravnih elementov ustvarja lokalno pridelano hrano.

Tržnica je zasnovana kot prostor prepletanja. Tu se srečajo pridelki lokalnih kmetov, hidroponski proizvodi in tržne dejavnosti. Tržnica, sejmi in skupnostni dogodki tvorijo živahno tkivo iz različnih »nitk« lokalne prehranske ekonomije. Simbolno kot tkalnica tako postane sodobno mestno jedro, kjer se izmenjujejo izdelki, znanje in izkušnje ter kjer se krepi povezava med ljudmi in hrano.

Znanstveno-razikovalni del pa predstavlja izobraževalno in razvojno jedro kompleksa. V njej se nahajajo laboratoriji, učni prostori, razstave in delavnice, namenjene tako mladim kot pridelovalcem, ki želijo osvojiti nove tehnologije in sodobne pristope k pridelavi hrane. Tako kot krojilnica iz tkanine oblikuje nove izdelke, ta del območja iz znanja in inovacij »kroji« rešitve za prihodnost prehranskega sistema.

Celoten kompleks temelji na modularni zasnovi, ki omogoča postopno rast in prilagajanje potrebam skupnosti. Zelena infrastruktura od solarnih panelov do zbiranja deževnice in urbanih kmetij, ustvarja trajnostno, prijetno in ekološko uravnoteženo okolje. Povezljivost s pešpotmi in kolesarskimi stezami ter odprtost do lokalne skupnosti zagotavljata, da lokacija znova postane dostopno in živahno mestno središče.

Tako se nekdanja industrijska dediščina preoblikuje v sodobno prehransko središče, kjer se v proizvodnji ustvarja, v tržnici prepleta in v raziskavah oblikuje nova, trajnostna prihodnost lokalne hrane.

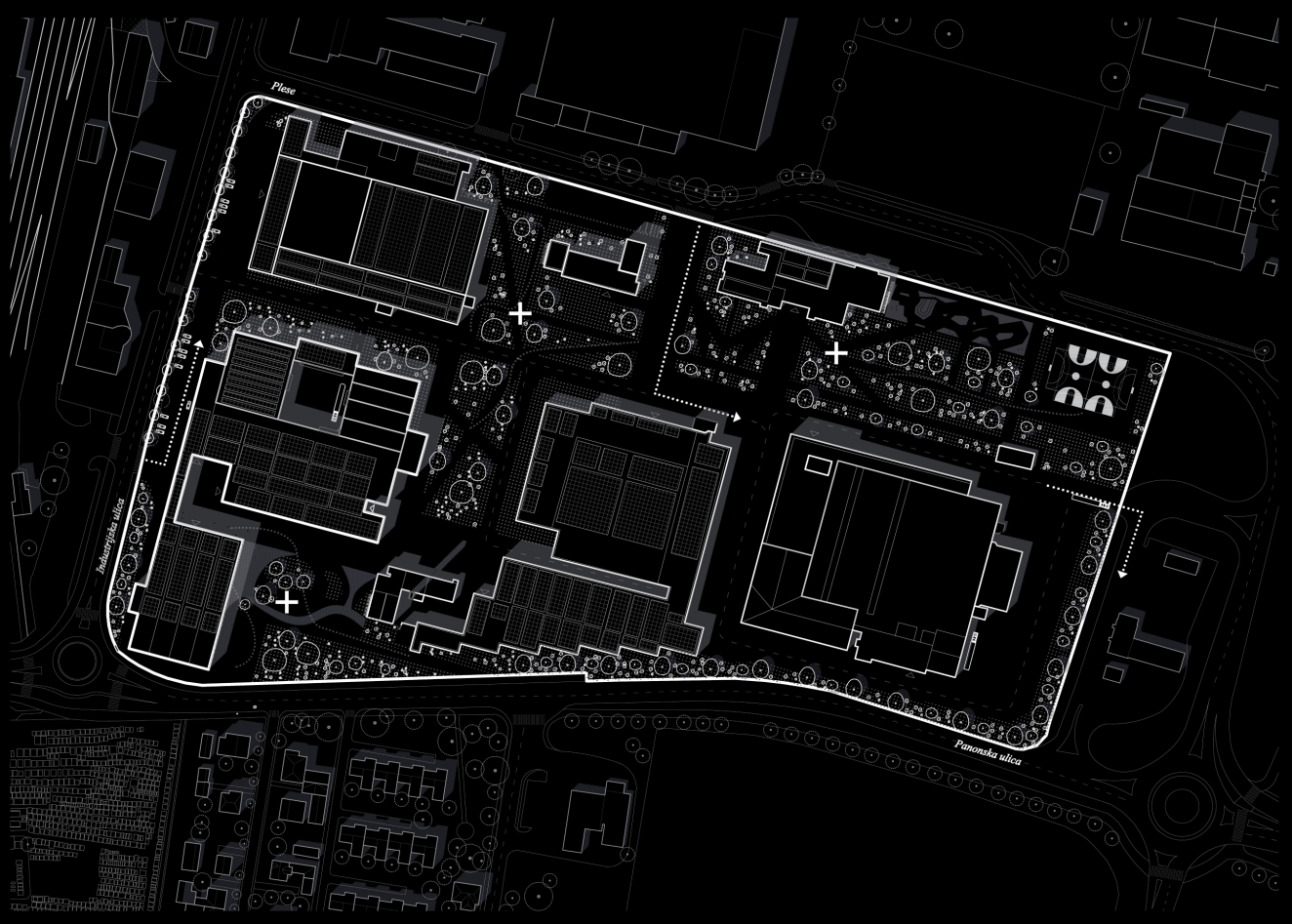

Situacija novega stanja

Legenda: *+ družbeni prostori* *smer motornega prometa* *vhodi*

M 1:1500

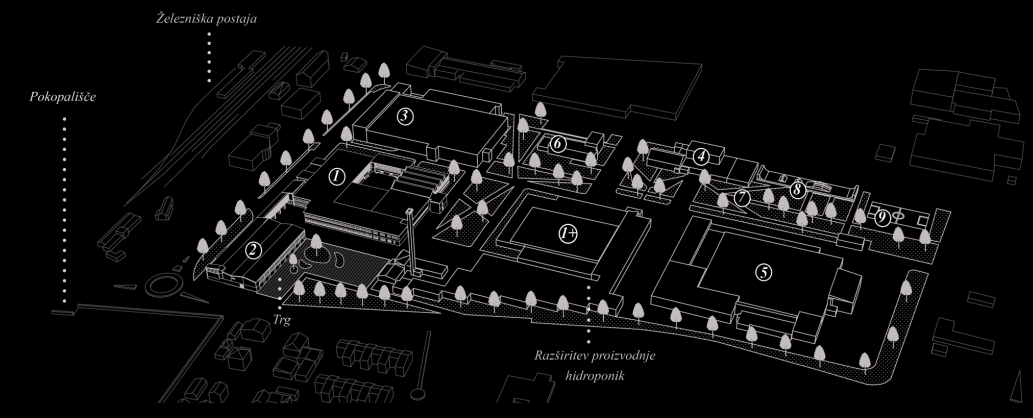

Aksonometrija območja

RE:MURA

1_RE:GROW

proizvodnja hidroponik

2_RE:MARKET

tržnica + raziskovalni center

3_Hibridna šivalnica

4_Muzej Mura

5_Skladiščni center

6_Uprava

7_Park

8_Skaterpark

9_Igrišča

Pogled na vzhodno fasado RE:MARKET

Pogled na severno fasado RE:GROW

RE:GROW

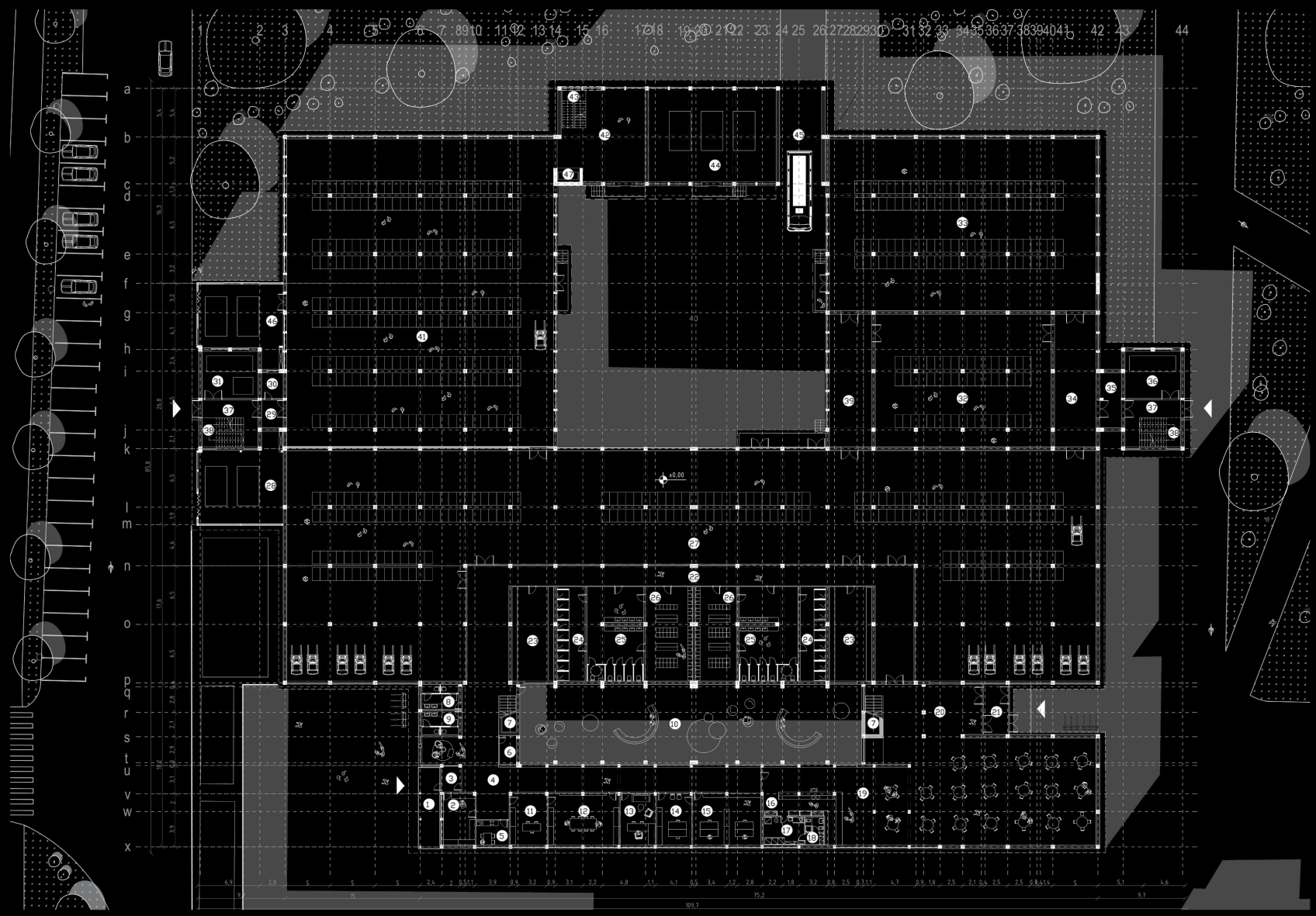

Neto kvadrature prostorov:

1 Vhod, *teraco* 21,5 m2
2 Vratar, *teraco* 19,9 m2
3 Vetrolov, *keramika* 5,8 m2
4 Avla, *teraco* 154,0 m2
5 Čajna kuhinja, *teraco* 10,2 m2
6 Tehnični prostor, *epoksi* 5,9 m2
7 Stopnice, *epoksi* 15,9 m2
8 Sanitarije, *keramika* 11,1 m2
9 Sanitarije, *keramika* 10,8 m2
10 Atrij, *keramika* 335,2 m2
11 Pisarna, *teraco* 23,0 m2
12 Konferenčna soba, *teraco* 45,3 m2
13 Vodja proizvodnje, *parket* 22,3 m2
14 Tajnica, *parket* 22,2 m2
15 Administracija, *parket* 43,0 m2
16 Kavarna, *teraco* 29,2 m2
17 Kuhinja, *epoksi* 14,0 m2
18 Servisni prostor, *epoksi* 6,3 m2
19 Jedilnica, *teraco* 317,1 m2
20 Avla, *teraco* 91,8 m2
21 Vetrolov, *keramika* 15,3 m2
22 Hodnik, *teraco* 201,6 m2
23 Tehnični prostor, *epoksi* 48.0 m2
24 Umivalnica, *keramika* 34,5 m2
25 WC, *keramika* 63,2 m2
26 Garderoba, *keramika* 54,3 m2
27 Pakiranje in embalaža, *epoksi* 1648,3 m2
28 Odpadki, *epoksi* 81,5 m2
29 Predprostor, *teraco* 7,2 m2
30 Prostor za čistila, *epoksi* 6,7 m2
31 Strojnica, *epoksi* 32,2 m2
32 Hladilnica, *epoksi* 286,8 m2
33 Čiščenje pridelkov, *epoksi* 567,1 m2
34 Hodnik, *teraco* 67,0 m2
35 Predprostor, *teraco* 14,6 m2
36 Strojnica, *epoksi* 32,2 m2
37 Hodnik, *teraco* 17,4 m2
38 Stopnice, *epoksi* 14,7 m2
39 Hodnik, *teraco* 69,0 m2
40 Notranji atrij
41 Skladišče gotovih izdelkov, *epoksi* 1011,0 m2
42 Predprostor, *teraco* 82,4 m2
43 Stopnišče, *keramika* 11,1 m2
44 Tehnični prostor, *epoksi* 144,3 m2
45 Podvoz 51,1 m2
46 Odpadki, *epoksi* 72,4 m2
47 Dvigalo 6,3 m2

skupaj: 5993,6 m2

0 1 5 10 **M 1:250**

Tloris pritličja

Vzdolžni prerez

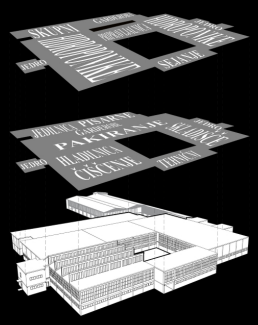

Aksonometrija programa

Stavba hidroponske proizvodnje RE:GROW predstavlja osrednje proizvodno jedro kompleksa. V prenovljeni industrijski hali je organiziran celoten proces pridelave hrane, od priprave sadik in vzgoje rastlin do skladiščenja, hlajenja in distribucije končnih pridelkov.

Velika kvadratura, visoki prostori in obstoječa konstrukcija omogočajo umestitev vertikalnih hidroponskih sistemov ter modularno širjenje proizvodnje. Preko povezovalnega hodnika je objekt povezan z raziskovalno-izobraževalnim centrom, kar omogoča neposreden prenos znanja med laboratoriji in pridelavo.

Objekt ni zasnovan kot zaprt industrijski sistem, temveč kot transparentna proizvodnja z možnostjo vodenih ogledov. Tako poleg gospodarske funkcije prevzema tudi izobraževalno in promocijsko vlogo ter postaja pomemben del identitete novega kompleksa. druženja. Prenova tako nekdanji industrijski kompleks preoblikuje v odprto mestno četrt, ki povezuje proizvodnjo, raziskovanje, rekreacijo in javno življenje.

RE:MARKET

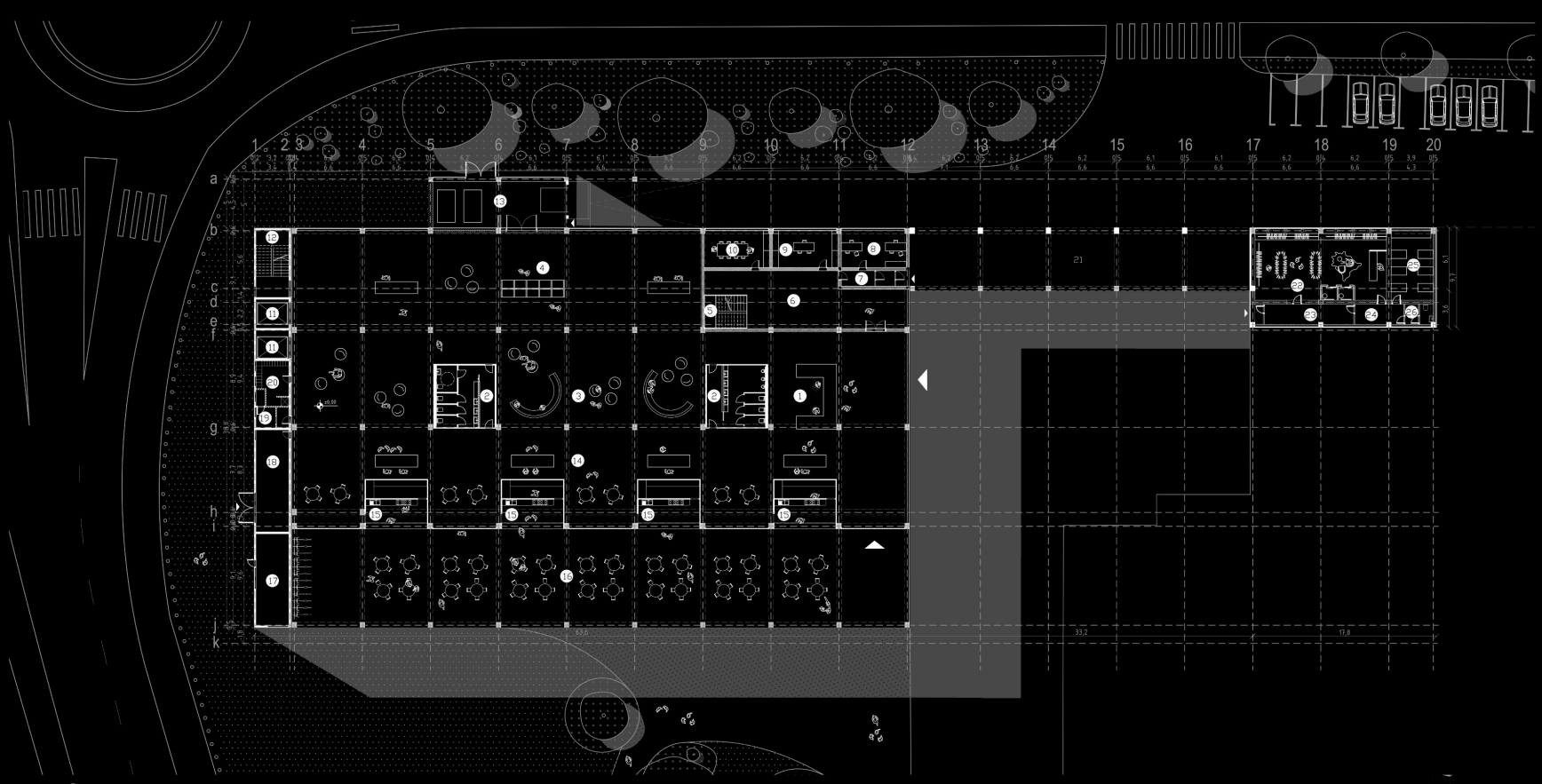

Neto kvadrature prostorov:

1 Informacijska točka, *teraco* 124,1 m2
2 Sanitarije, *keramika* 33,9 m2
3 Avla, *teraco* 355,1 m2
4 Stojnice in avtomati, *teraco* 360,5 m2
5 Interne stopnice, *keramika* 13,2 m2
6 Avla, *teraco* 84,8 m2
7 Hodnik, *teraco* 9,8 m2
8 Pisarna, *teraco* 22,8 m2
9 Glavna pisarna, *teraco* 22,5 m2
10 Konferenčna soba, *teraco* 22,5 m2
11 Dvigalo 9,0 m2
12 Stopnice, *keramika* 20,8 m2
13 Ekološki otok, *epoksi* 59,4 m2
14 Osrednja tržnica, *teraco* 447,9 m2
15 Restavracije, *teraco* 29,7 m2
16 Pokrita terasa, *teraco* 576,1 m2
17 Strojnica, *epoksi* 29,1 m2
18 Tehnični prostor, *epoksi* 31,7 m2
19 Sanitarije za zaposlene, *keramika* 7,9 m2
20 Garderoba za zaposlene, *keramika* 19,5 m2
21 Prehodna pasaža
22 Trgovina z oblačili, *teraco* 84,8 m2
23 Hodnik, *teraco* 16,2 m2
24 Prostor za zaposlene, *teraco* 10,0 m2
25 Skladišče, *epoksi* 23,5 m2
26 Sanitarije, *keramika* 3,5 m2

skupaj: 2550,3 m2

0 1 5 10 **M 1:250**

Tloris pritličja

Vzdolžni prerez

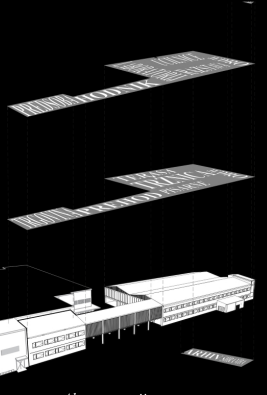

Aksonometrija programa

Stavba tržnice in raziskovalnega centra RE:MARKET predstavlja osrednje javno in izobraževalno jedro kompleksa. Nekdanji industrijski objekt se preoblikuje v odprto platformo za srečevanje lokalne skupnosti, izmenjavo znanja ter predstavitev sodobnih pristopov k pridelavi hrane.

Z odpiranjem objekta proti mestu in novemu javnemu trgu nastane pretočen, prilagodljiv prostor, namenjen tržnici, sejmom, predavanjem, razstavam, delavnicam in drugim skupnostnim dogodkom. Velika kvadratura, odprti tlorisi in industrijska konstrukcija omogočajo preplet različnih dejavnosti pod eno streho.

Pomembna je tudi povezava s hidroponsko proizvodnjo, ki združuje raziskovanje, izobraževanje in praktično pridelavo hrane. Objekt tako presega vlogo klasične tržnice ter postane javno vozlišče znanja, lokalne pridelave in družbenega življenja.